

PENSIONS KASSEN

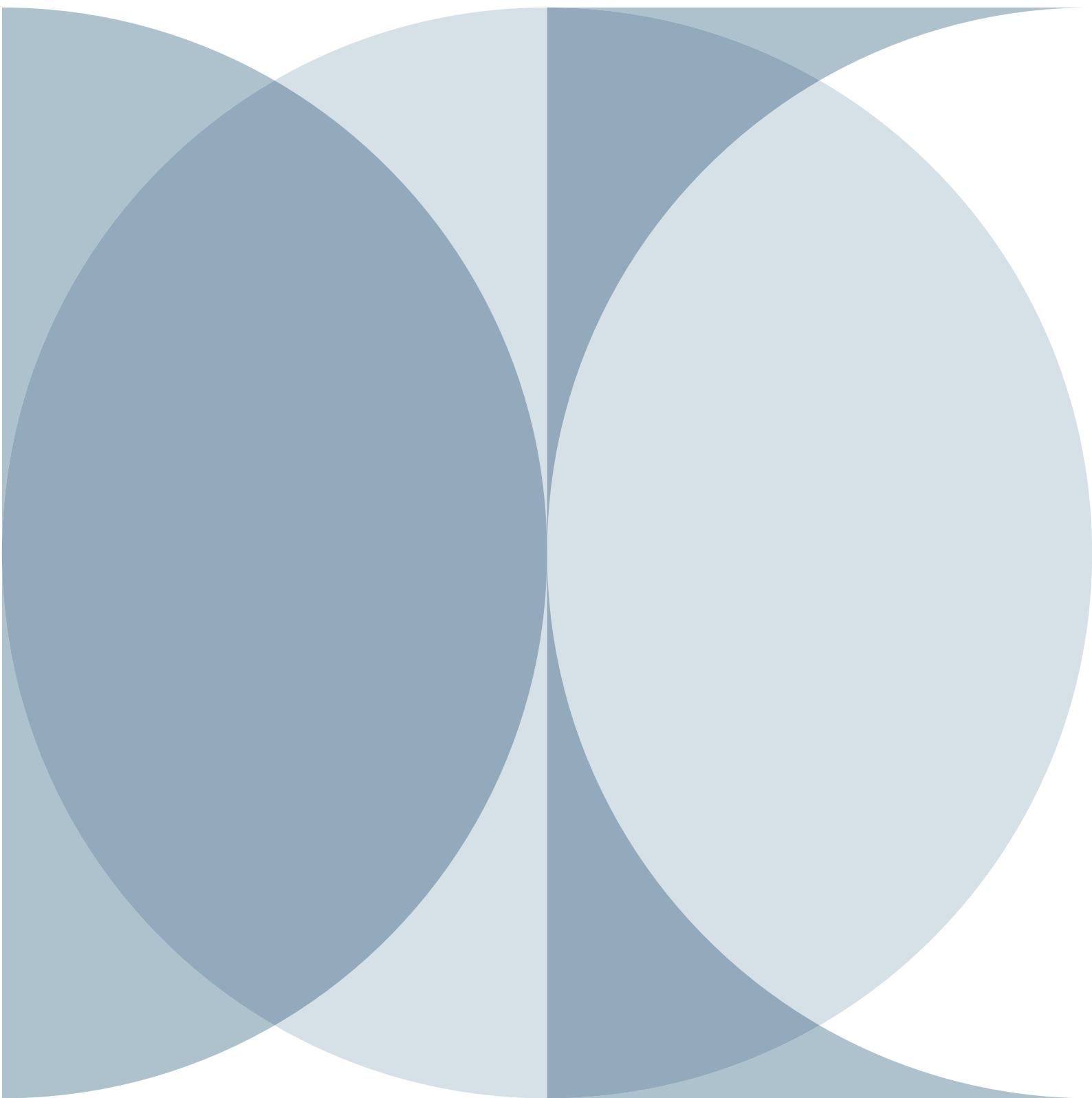
**Magistre
& Psykologer**

Politik for

Ansvarlige investeringer

CVR-nr. 20 76 68 16

Juni 2020

Kort om MP Pension

MP Pension er en medlemsejet pensionskasse for magistre, gymnasielærere og psykologer. Derfor får medlemmerne pension og forsikringer til kostpris.

Bestyrelsen er valgt af medlemmerne, og medlemmer kan få direkte indflydelse ved at deltage på den årlige generalforsamling.

Vores vision er at skabe et højt afkast på et ansvarligt grundlag. Derfor understøtter vores investeringspolitik bl.a. den grønne omstilling med over 5 milliarder i dag og forventet mindst 25 milliarder i 2030. Vi har høje forventninger til de virksomheder, vi investerer i og søger dialog for at fremskynde den grønne omstilling og fremme ansvarlig virksomhedsdrift. Vi har samtidig valgt at sælge vores aktier i olie, kul og tjæresand for at sikre medlemmernes langsigtede afkast og bidrage til Paris-aftalens målsætning om max 2 graders global opvarmning

Fra 2009 til 2019 har MP Pension fået et afkast på 9% i gennemsnit pr. år. Det er blandt de bedste afkast i pensionsbranchen.

Indhold

Indhold	3
Indledning og grundlag	4
Politik i korte træk	6
Prioriteter 2020-2021	10
Fremgangsmåde i korte træk	11
Initiativer og samarbejder	19

Indledning og grundlag

Indledning

MP Pensions mål er at skabe højt afkast på et ansvarligt grundlag. Derfor arbejder vi indgående med at vurdere og forbedre effekten af vores investeringer i forhold til samfundet, klimaet og vores miljø.

Som medlemsejet pensionskasse har vi et særligt ansvar for at agere samfundsmæssigt ansvarligt og i overensstemmelse med vores medlemmers ønsker om ansvarlighed i kapitalforvaltningen.

Arbejdet med at fremme ansvarlige investeringer er MP Pensions primære bidrag til at indfri FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling. Samtidig vurderer vi, at veldrevne selskaber, der opfører sig ansvarligt, også giver det højeste afkast på lang sigt.

Politikken for ansvarlige investeringer omfatter alle aktivklasser – børsnoterede aktier, unoterede aktier, statsobligationer, virksomhedsobligationer og fast ejendom.

Verden er ikke perfekt, og investeringer på et globalt marked rummer udfordringer. Politikken fastlægger, hvordan vi agerer som en aktiv medejer af de selskaber, vi investerer i, også hvor udfordringer måtte forekomme.

Som aktiv ejer er vores fokus på målrettet analyse og dialog med forbedring som formål frem for eksklusion. Vi forsøger ligeledes at påvirke selskaberne i vores portefølje i positiv retning ved at afgive stemmer på selskabernes generalforsamlinger.

Nytter indsatsen ikke, kan vi bringe investeringen til ophør og skride til eksklusion.

¹ https://samfundsansvar.dk/sites/default/files/vejledning-ansvarlige-investering_erhvervsstyrelsen2018.pdf

Vi arbejder til stadighed på at sikre, at investeringsstrategien understøtter den globale klimaafale fra 2015 (Paris-aftalen) om maksimalt 2 graders global opvarmning og så tæt på 1,5 grader som muligt. Dette overordnede klimahensyn er derfor også særligt fremhævet i nærværende politik.

Grundlag

Det er i stigende grad en forventning og et lovkrav, at institutionelle investorer som MP Pension tager hensyn til samfundsansvar i deres investeringer og agerer som aktiv medejer af de selskaber, som de investerer i.

Det afspejles blandt andet i Komitéen for God Selskabsledelses anbefalinger til Aktivt Ejerskab for institutionelle investorer og en støt voksende mængde af lovgivning og retningslinjer fra EU og danske myndigheder.

Den danske regering udgav for eksempel i marts 2018 en ny "Vejledning om ansvarlige investeringer¹", som tilskynder danske investorer at anvende de internationalt anerkendte normer for ansvarlig virksomhedsadfærd og ansvarlige investeringer fra FN og OECD.

I 2013 har Rådet for Samfundsansvar udarbejdet "Vejledning om ansvarlige investeringer i statsobligationer²", der opfordrer investorerne til blandt andet at betænke hensyn til menneskerettigheder ved investeringer i statsobligationer.

² https://samfundsansvar.dk/sites/default/files/vejledning_statsobligationer.pdf

”Højt afkast og ansvarlighed kan og skal gå hånd i hånd”

Egon Kristensen, bestyrelsesformand i MP Pension

Allerede i februar 2009 tilsluttede MP Pension sig de FN-støttede principper for ansvarlige investeringer, Principles for Responsible Investments (PRI)³.

MP Pension har i juli 2018 tilsluttet sig FN's Global Compact-principper⁴, mens MP underskrev Science-Based Targets Initiative⁵ i 2019 i forlængelse af beslutningen i 2016 om at investeringsporteføljen skal være i overensstemmelse med Paris-aftalens mål.

I 2020 har MP Pension tilsluttet sig investor-sammenlutningen Net-Zero Asset Owner Alliance⁶, og dermed forpligtet sig til at gøre sin investeringsportefølje klimaneutral senest i 2050, men rejsen dertil starter nu, når vi skal møde Paris-aftalens målsætninger.

Med implementeringen af EU's Aktionærrettighedsdirektiv i dansk lovgivning er det et lovkrav at udarbejde en politik for aktivt ejerskab. MP Pension og alle datterselskaber – herunder MP Investment Management A/S – opfylder dette lovkrav gennem nærværende ”Politik for ansvarlige investeringer”. MP Investment Management A/S er MP Pensions kapitalforvalter, som varetager den daglige porteføljepleje.

Standpunktspapirer

Det er ikke praktisk muligt at udfærdige en politik, som på fyldestgørende vis i alle detaljer kan regulere MP Pensions arbejde med de komplekse samfundsmæssige problemstillinger.

For at supplere politikken udarbejdes der derfor løbende standpunktspapirer på udvalgte emner, som på mere detaljeret vis redegør for MP Pensions tilgang og

stillingtagen på et givent emne. Det kan fx være investeringer i fossil energi, skat eller konfliktramte områder.

Komité for ansvarlige investeringer

MP Pensions arbejde med ansvarlige investeringer er forankret i en komité bestående af:

- MP Pensions administrerende direktør
- Investeringsdirektøren
- Chefen for ansvarlige investeringer
- Medarbejdere fra teamet for ansvarlige investeringer
- Aktiechefen
- Obligationschefen
- Chefen for unoterede investeringer
- Kommunikationschefen

Komitéens mandat beskrives i komitéens forretningsorden. Det er komitéen, som årligt reviderer og indstiller MP Pensions politik for ansvarlige investeringer til bestyrelsens godkendelse.

³ <https://www.unpri.org/>

⁴ <https://globalcompact.dk/>

⁵ <https://sciencebasedtargets.org/>

⁶ <https://www.unepfi.org/net-zero-alliance/>

Politik i korte træk

MP Pensions investeringer skal efterleve en række principper for at fremme langsigtet og ansvarlig værdiskabelse. Selskabers overtrædelser forsøger vi som udgangspunkt at stoppe gennem aktivt ejerskab frem for eksklusion.

EMNER

Overholdelse af lovgivning, retningslinjer og aftaler

- MP Pensions investeringer⁷ skal til enhver tid overholde gældende lovgivning,
- Investeringerne må ikke overtræde principperne i FN's Global Compact, Paris-aftalen, OECD's retningslinjer for multinationale selskaber eller FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv (UNGP).

Menneskerettigheder

- Investeringerne skal undgå at forårsage eller bidrage til negative indvirkninger på menneskerettighederne.
- Investeringerne skal søge at stoppe og/eller afbøde negative indvirkninger på menneskerettighederne, som de måtte være direkte forbundet til.
- Investeringerne skal også i væbnede konfliktsituationer og konfliktområder⁸ leve op til virksomheders ansvar for at respektere menneskerettighederne, herunder:
 - Agere med nødvendig omhu, passende til kontekstens udfordringer.⁹
 - Respektere standarderne i den internationale humanitære folkeret.¹⁰

Arbejdstagerrettigheder

- Investeringerne skal ikke forårsage, bidrage til eller passivt være direkte forbundet til:
 - Krænkelser af den frie forenings- og organisationsret.
 - Arbejds- og ansættelsesforhold, som foregår under tvang.
 - Ulovligt børnearbejde.
 - Arbejds- og ansættelsesforhold, hvor diskrimination finder sted.
 - Manglende sikkerhed, sundhed og ringe arbejdsmiljøforhold på arbejdspladser.

Miljø og klima

- MP Pensions investeringer skal:
 - Understøtte den globale klimaaftale, Paris-aftalen, om maksimalt 2 graders global opvarmning og så tæt på 1,5 grader som muligt.
 - Senest i 2023 nå op på, at mindst 5% af formuen, er allokeret til klimavenlige investeringer og mindst 12% i 2030 svarende til en anslået værdi på 25 mia.kr.
- MP Pension skal ikke investere i:

⁷ Ved "investeringer" henvises til både MP Pensions investeringsproces og -beslutninger og selskaber, MP har investeret i.

⁸ Uddybet i MP Pensions standpunktspapir om "Konflikt-ramte områder" på mpension.dk/konflikt

⁹ Se for eksempel UNGP princip 17, 18 og 23.

¹⁰ Følger af UNGP, princip 12. Kommentarerne og OECD's retningslinjer for multinationale selskaber.

- o Selskaber, der forårsager unødigt eller alvorlig og langsigtet skade på miljøet, herunder biodiversiteten og klimaet.
- o Børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer i selskaber med en bruttoomsætning på 25% eller mere fra kul eller tjæresand.
- o Børsnoterede aktier i selskaber med en bruttoomsætning fra olie¹¹ på 50% eller mere efter 31. december 2020¹².
- o Bestyrelsen vil årligt evaluere om MP har en frasalgs-afgrænsning, som er i tråd med Paris-aftalens målsætninger.

Korruption

- Investeringerne skal ikke understøtte selskaber eller stater, hvor der forekommer grove og gentagne tilfælde af korruption.

Kontroversielle våben

- Investeringerne skal ikke bidrage til aktiviteter forbundet med antipersonelle landminer, klyngeammunition, atomvåben, biologiske våben eller kemiske våben.
- Ved overtrædelser relateret til kontroversielle våben skrider MP Pension som udgangspunkt direkte til eksklusion frem for at forsøge dialogens vej.

Skat

- Investeringerne skal ikke bidrage til eller forbindes med skattesvig, skatteunddragelse eller aggressiv skatteplanlægning¹³.
- MP skal ikke investere i unoterede fonde eller selskaber, der på investeringstidspunktet er indregistreret eller skattemæssigt hjemmehørende i lande, der er opført på EU's eller OECD's lister over ikke-samarbejdsvillige lande vedrørende skat.

Sanktioner

- Investeringerne skal ikke ske i strid med sanktioner, der er vedtaget af FN eller EU og enten tiltrådt af Danmark eller direkte gældende i Danmark.

¹¹ Dette inkluderer skifferolie og -gas. Et eventuelt provenu fra kul eller tjæresand lægges oveni.

¹² Alle aktier i selskaber inden for nærmere definerede branchekoder (GICS-koder) er som udgangspunkt ekskluderet pr. 31. december 2020 – med mindre de inden da er optaget på en kommende fossil inklusionsliste. På denne liste optages selskaber, som produktmæssigt falder uden for frasalgsbeslutningen samt

Tobak

- Investering må ikke foretages i selskaber, hvis omsætning fra salg af hele tobaksprodukter udgør mere end 5%.
- Ved overtrædelser vil MP Pension skride til direkte eksklusion frem for at forsøge dialogens vej.

Brud på andre grundlæggende normer eller aftaler

- Sker der brud på andre grundlæggende normer eller aftaler end de ovenfor nævnte, kan MP Pension træffe en konkret beslutning om, at den pågældende overtrædelse skal være omfattet af MP Pensions politik.

God selskabsledelse

- MP Pension udøver aktivt ejerskab for at fremme langsigtet værdiskabelse i de selskaber, vi investerer i.
- MP Pension søger dialog med selskaberne med fokus på alle væsentlige forhold ud fra en løbende identifikation og prioritering (se senere).
- Der afgives stemmer til generalforsamlinger på stemmeberettigede aktier i investeringsporteføljen.
- MP Pensions retningslinjer for god selskabsledelse hos danske selskaber tager udgangspunkt i de til enhver tid gældende anbefalinger, der er udarbejdet af Komitéen for god selskabsledelse.
- I forhold til udenlandske selskaber tager MP Pension udgangspunkt i dels ICGN's Global Corporate Governance Principles, dels lovgivning og anbefalinger for god selskabsledelse i de relevante lande.

olieselskaber, der aktivt er i færd med at omstille deres forretningsmodel, så den er forenelig med Paris-aftalens målsætning om maksimalt 2 graders klimændring (uddybet i standpunktspapiret "Fossil energi").

¹³ For uddybning se MP's standpunktspapir om ansvarlig skat på <https://mppension.dk/om-mp-pension/publikationer/#/standpunkter>

VÆRKTØJER

Undersøgelse af porteføljen

- Se tilgang til regelmæssig undersøgelse (screening) i forskellige aktivklasser senere.

Aktivt ejerskab og eskalering

- Hvis et selskab overtræder MP Pensions politik eller foretager dispositioner, der ikke skønnes at fremme langsigtet værdiskabelse, vil MP Pension gennem aktivt ejerskab forsøge at få selskabet til at rette op. Det kan blandt andet ske via dialog med selskabet, stemmeafgivelse på dets generalforsamling, aktionærforslag og/eller offentlig kritik gennem passende eskalering.
- Der foretages en konkret vurdering af, hvorvidt der forventes at være proportionalitet mellem de resurser en dialog vil kræve, og de resultater, som dialogen forventes at munde ud i. Alternativt kan MP Pension skride til eksklusion (se senere).

Samarbejde og dialog med interessenter

- MP Pension søger samarbejde med andre investorer for at øge sin gennemslagskraft over for selskaber i porteføljen. Dette foregår blandt andet gennem PRI, Dansif, Global Compact, Hermes EOS og med MP Pensions eksterne kapitalforvaltere. Se også side 19 for et fuld overblik over MP Pensions samarbejder og netværk.
- MP Pension søger dialog med selskaber, medlemmer, civilsamfundsorganisationer og andre interessenter for at træffe beslutninger på det bedst mulige grundlag.

Karantæne

- MP Pension kan vælge at indføre et midlertidigt stop for nye investeringer – en karantæne – i et selskab, der undersøges for en mulig, grov overtrædelse af MP Pensions politik.
- Det betyder, at MP Pension og eksterne kapitalforvaltere ikke må øge investeringerne i selskabet, men gerne nedbringe den, før undersøgelsen er afsluttet.
- En karantæne er en midlertidig foranstaltning, der som udgangspunkt skal revurderes senest efter seks måneders forløb.
- En karantæne kan have tre endelige udfald:
 - 1) Karantænen løftes, fordi problemstillingen er løst eller viste sig ikke at være begrundet.
 - 2) Karantænen hæves, men selskabet forbliver genstand for aktivt ejerskab.
 - 3) Selskabet ekskluderes.

Eksklusion

- Hvis indsatsen ikke bringer overtrædelsen til ophør – eller har udsigt til dette – vil MP Pension som udgangspunkt ekskludere selskabet (undtagen selskaber i unoterede investeringsfonde – se senere)
- MP Pension kan dog i særlige tilfælde undlade at ekskludere lande og selskaber, som er væsentlige for at sikre en tilstrækkelig risikospredning.¹⁴ MP Pension vil i sådanne tilfælde være fuldt transparente om dette.

Gruppessøgsmål

- MP Pension betragter deltagelse i gruppessøgsmål som en del af aktivt ejerskab. Derfor kan MP Pension vælge at deltage i gruppessøgsmål mod selskaber, hvis vi har lidt et tab i forbindelse med en investering i selskabet, og tabet skyldes selskabets manglende overholdelse af lovgivning.

¹⁴ MP Pension kan således fx fastholde investeringer i statsobligationer fra lande, der overtræder menneskerettighederne, og hvor der ikke forekommer en positiv udvikling, hvis det vurderes, at obligationerne er nødvendige for at sikre en tilstrækkelig risikospredning i forhold til at kunne investere i aktivklassen overordnet set. Særligt for statsobligationer udstedt af udviklingslande gælder det, at de ofte er udstedt af lande med fattigdomsproblemer og dårlig regeringsførelse, hvilket kan føre til mere hyppige overtrædelser af MP Pensions

politik. Screeningen fokuserer derfor på at isolere aktivklassens værste elementer og samtidig identificere de investeringsmæssigt mest undværlige, da det er ønskeligt at kunne være tilstede i aktivklassen. Årsagen er hensyn til den samlede porteføljes risikospredning, ligesom adgang til international finansiering ofte er central for at kunne bidrage med finansiering til at løfte udviklingsniveauet i de enkelte lande.

Åbenhed

MP Pension ønsker at være åben og transparent:

- MP Pension offentliggør regelmæssigt lister over børsnoterede aktier, virksomhedsobligationer, statsobligationer, dialoger med selskaber, stemmeafgivelser, eksklusioner samt en liste over de eksterne kapitalforvaltere, som MP Pension benytter.
- Alle stemmer afgivet på børsnoterede selskabers generalforsamlinger kan ses på MP Pensions hjemmeside.
- MP Pension offentliggør en begrundelse for de enkelte eksklusioner på hjemmesiden.
- Detaljeret information om udvalgte dialoger med selskaber kan findes på MP Pensions hjemmeside.
- MP Pension redegør minimum årligt for fremdrift, prioritering og udfordringer inden for arbejdet med ansvarlige investeringer.
- MP Pension undersøger løbende mulighederne for at øge transparensen om arbejdet med ansvarlige investeringer.

Prioriteter i 2020 og 2021

For de kommende år har MP Pension udvalgt en række indsatsområder, som bliver prioriteret.

MP Pension kan prioritere indsatsen i tråd med internationalt anerkendte retningslinjer og lovkrav. Prioriteringen genbesøges årligt af bestyrelsen.

Prioriteringen sker med afsæt i:

- En løbende vurdering af væsentlige emner og prioriterede selskaber.
- De negative indvirkningers (potentielle) karakter, omfang og alvor samt hvilke muligheder, der er for at stoppe eller afbøde konsekvenserne.
- Størrelsen af MP Pensions investering ud fra et proportionalitetsprincip inden for rammerne af gældende retningslinjer og lovkrav.
- Hensyn til resurseforbrug og omkostninger.

Prioriteter 2020-2021

- Fortsat fokus på at styrke hensyn til ansvarlighed og bæredygtighed i investeringsbeslutninger i alle aktivklasser, blandt andet gennem vurdering af – og samarbejde med – eksterne kapitalforvaltere i forhold til ansvarlige investeringer.
- Emnemæssigt er fokus på videreudvikling af MP Pensions tilgang til:
 - Klimahensyn, herunder selskabers lobbyarbejde
 - Skat
 - Kønsbalance og diversitet i ledelser og generelt
 - Aflønning af topledelse
 - Selskaber i konfliktramte områder

Fremgangsmåde i korte træk

Ansvarlige investeringer i forskellige aktivklasser.

Børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer

Eksterne kapitalforvaltere

MP Pensions investeringsstrategi bygger på en udstrakt brug af eksterne kapitalforvaltere, som rådgiver MP Pension om udvælgelse af værdipapirer, porteføljeoptimering og taktisk positionering.

Ved investeringer i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer har MP Pension prioriteret at have alle investeringer på 'egne bøger'¹⁵. Det vil sige, at MP Pension selv ejer hver aktie og virksomhedsobligation direkte frem for via fonde, selv når eksterne forvaltere foretager papirudvælgelsen på vegne af MP Pension.

MP Pension kan dermed selv foretage screening, aktivt ejerskab og eventuelt eksklusion af børsnoterede selskaber og udstedere af virksomhedsobligationer i tråd med nærværende politik.

MP Pension er således ikke afhængig af, om forvalterne inden for investeringer i disse aktivklasser selv har systemer på plads, der kan leve op til MP Pensions "Politik for ansvarlige investeringer". Dog vurderer MP Pension alle kapitalforvaltere i forhold til deres arbejde med ansvarlige investeringer, og følger op samt indtænker hensyn til ansvarlighed i udvælgelsen af nye forvaltere.

Undersøgelser

For at afklare hvilke selskaber, der potentielt eller aktuelt overtræder MP Pensions "Politik for ansvarlige investeringer", foretages en kvartalsvis global screening af investeringer i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer. Denne screening foretages af de uafhængige, specialiserede samarbejdspartnere, Sustainalytics og Hermes EOS.

Fokusliste

Selskaber, som vurderes at overtræde MP Pensions politik, optages i første omgang på en intern fokusliste. På fokuslisten kan også optages selskaber, som på anden vis er blevet identificeret til (potentielt) at overtræde politikken. Fokuslisten offentliggøres ikke, da den indeholder selskaber og stater med uafklarede problemstillinger. Fokuslisten kan også indeholde selskaber, som MP Pension ikke aktuelt har investeret i.

MP Pension må som udgangspunkt gerne investere i selskaber, der figurerer på fokuslisten.

Dialog og eksklusion

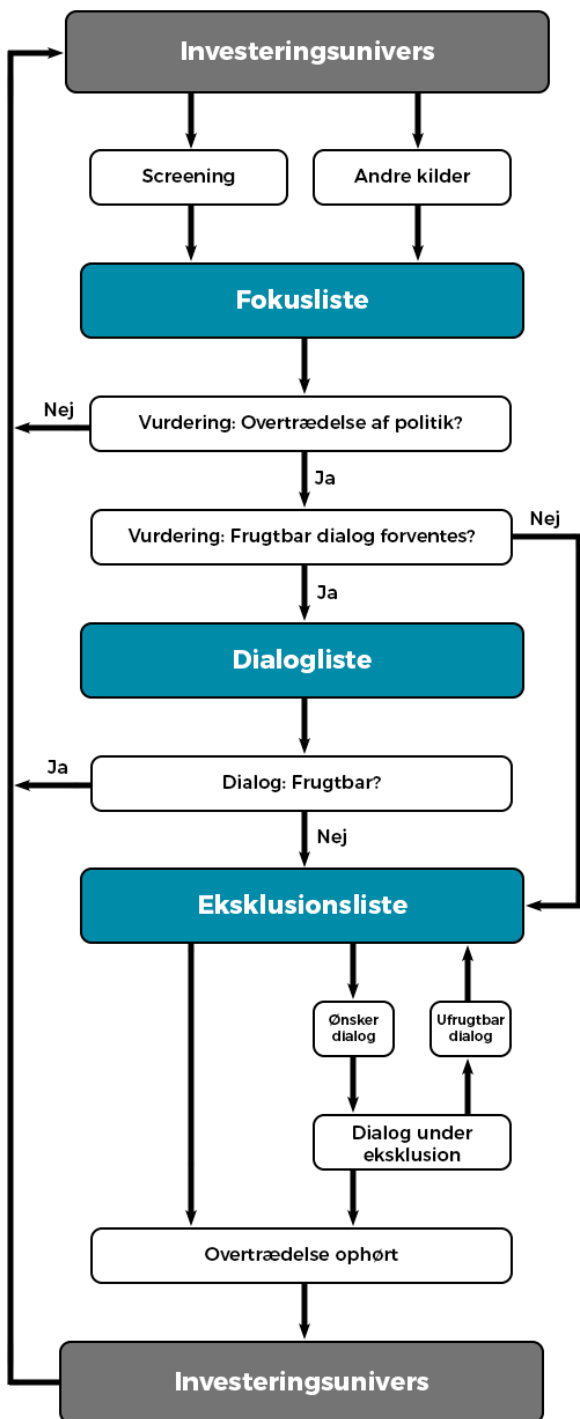
Selskaber, der er optaget på fokuslisten, bliver dernæst vurderet nærmere med henblik på at afklare, om der er hold i den rejste problemstilling samt en passende respons.

Selskaber, som vurderes at have overtrådt MP Pensions politik for ansvarlige investeringer, bliver efter en konkret vurdering opdelt i to kategorier:

¹⁵ Via MP Pensions kapitalforening "MP Invest".

1. Selskaber, hvor de ønskede forbedringer forventes at kunne blive opnået via dialog, bliver kontaktet og optaget på dialoglisten.
2. Selskaber, hvor dialogen forventes at ende resultatløst, bliver ekskluderet og optages på eksklusionslisten.

Fig. 1 – Proces: Evaluering af børsnoterede selskaber og virksomhedsobligationer.

Dialoglisten

Selskaber, der er optaget på dialoglisten, kontaktes med henblik på dialog ud fra en risikobaseret prioritering. Formålet med dialogen er dels at afklare de nærmere forhold omkring potentielle overtrædelser, dels at kommunikere ønsker til forbedringer til selskabet.

Dialogerne tager udgangspunkt i MP Pensions politik for ansvarlige investeringer, suppleret med mere detaljerede anbefalinger, lovgivning med mere, der måtte være relevante for emnet, sektoren eller geografien.

Da dialog med selskaberne er meget resurse- og tidskrævende, og bedre resultater ofte opnås ved koordinerede henvendelser fra en gruppe af investorer, har MP Pension indgået samarbejde med en specialiseret ekstern partner, Hermes EOS. De står for en væsentlig del af det praktiske arbejde med dialogen på vegne af MP Pension og en lang række andre institutionelle investorer, for så vidt angår selskaber, der ikke er børsnoteret i Danmark. MP Pension har selv direkte dialog med de danske selskaber, fordi kendskabet til markedet, selskaberne og de lokale investorer gør det muligt og frugtbart.

MP Pension må gerne investere i selskaber, der figurerer på dialoglisten, idet ejerskabet skaber basis for en mere forpligtende dialog.

Eksklusionslisten

Såfremt det vurderes, at en dialog med et givent selskab ikke er formålstjenstlig eller gennem længere tid ikke har opfyldt MP Pensions forventninger, kan MP Pension træffe en beslutning om eksklusion og optage selskabet på eksklusionslisten.

MP Pension må ikke investere i børsnoterede aktier eller virksomhedsobligationer i selskaber, der fremgår af eksklusionslisten.

Ophævelse af en eksklusion

Såfremt et ekskluderet selskab verificérbart ikke længere overtræder MP Pensions politik, fjernes det pågældende selskab fra eksklusionslisten. Når det sker, må MP Pension gerne genoptage investeringer i det pågældende aktiv.

Afstemning på generalforsamlinger

Der afgives stemmer til generalforsamlinger på stemmeberettigede aktier i investeringsporteføljen.

MP Pension stemmer imod anbefalingerne fra selskabernes ledelser, hvis forslagene strider mod MP Pensions "Politik for ansvarlige investeringer" eller retningslinjer for god selskabsledelse.

Da MP Pension har investeringer i mange selskaber over hele verden, og da målrettet afstemning kræver indgående kendskab til forholdene og lovgivning i de respektive lande, benyttes for så vidt angår udenlandske aktier en dertil specialiseret ekstern rådgiver, Institutional Shareholder Services (ISS) i samarbejde med Hermes EOS. Rådgivningen vedrørende de danske aktier er ikke nødvendig, da kendskabet til markedet og selskaberne gør det praktisk muligt at afgive stemmerne uden.

MP Pension evaluerer minimum årligt stemmepolitikken og adfærden hos de ovennævnte rådgivere for at identificere og imødegå potentielle interessekonflikter.

Åbenhed

MP Pension kommunikerer løbende om indsatsen i forhold til børsnoterede aktier og gør årligt status for området som led i vores rapport om ansvarlige investeringer.

MP Pension offentliggør nedenstående på vores hjemmeside:

- Liste med børsnoterede aktier - opdateres hvert kvartal.
- Liste med eksterne kapitalforvaltere.
- Liste med eksklusioner - listen bliver opdateret for hver eksklusion, så den altid er aktuel.
- Liste med igangværende dialoger, summarisk form.
- Alle stemmeafgivelser på generalforsamlinger.

Unoterede investeringer

Når MP Pension foretager unoterede investeringer, foregår det i langt overvejende grad igennem fonde med dertil knyttede kapitalforvaltere. Ud fra en på forhånd fastlagt investeringsstrategi investerer disse fonde i virksomheder, der ikke er børsnoterede samt ejendomme, infrastruktur med mere (benævnes her efter "aktiver"). Infrastruktur omfatter både traditionel infrastruktur og "grøn" infrastruktur, såsom vindmølle- og solcelleparker.

MP Pension har fokus på at udvælge fonde og forvaltere med fornuftige kompetencer og standarder inden for ansvarlige investeringer og bestræber sig på at sikre, at kapitalforvalterne handler inden for rammerne af nærværende politik. Dette kan dog ikke garanteres fuldt ud af følgende årsager:

- De eksakte investeringer i fondene kendes ikke ved investeringens indgåelse, idet MP foretager sin investering på baggrund af fondenes investeringsstrategier.
- Skulle der opstå en konflikt med nærværende politik i en virksomhed/aktiv i en given fond, så er det vanskeligt og forbundet med prohibitivt høje omkostninger, at ekskludere og frasælge fonden efter at investeringen er foretaget. Det er desuden ikke muligt at frasælge en særskilt virksomhed/aktiv i fonden, kun hele fonden 'en bloc' kan frasælges.
- MP's indflydelse på kapitalforvalterne varierer og afhænger af forskellige faktorer, og typisk vil MP være minoritetsejer i disse fonde, og derfor uden bestemmende indflydelse til umiddelbart at rette op på en konflikt i given virksomhed/aktiv i fonden.

Sammenlignet med de mere omsættelige aktivklasser (såsom børsnoterede aktier og obligationer) betyder dette, at den konkrete udmøntning af nærværende politik kan variere. Af den årsag, er der behov for en anderledes og mere nøje afvejning af risiciene før investeringsbeslutning end det er tilfældet inden for det børsnoterede område, herunder en screenings-proces op mod MP's ansvarlighedspolitik, jf. nedenfor.

Forvaltere, der initielt vurderes at være egnede til inklusion i porteføljen, vil efterfølgende indgå i en

struktureret analyseproces med henblik på at afdække de enkelte fondes karakteristika og risici, herunder vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd, klima- og omdømmerisici.

ESG screening *før* investering

I den tidlige fase af investeringsteamets såkaldte "due diligence-proces" foretages der, i samarbejde med teamet for ansvarlige investeringer, en hurtig analyse, en screening, med henblik på at vurdere de ESG-mæssige risici¹⁶ ved investeringen i forhold til nærværende politik. Screeningen er et værktøj til at prioritere investeringsteamets ressourcer, hvorved kapitalforvaltere med en historik og/eller investeringsmandat, der vurderes at have høj a priori risiko for at overtræde politikken kan frasorteres. Det kan fx være tilfældet, hvis investeringsstrategien vurderes at være i konflikt med MP's gældende eksklusionsbeslutninger.

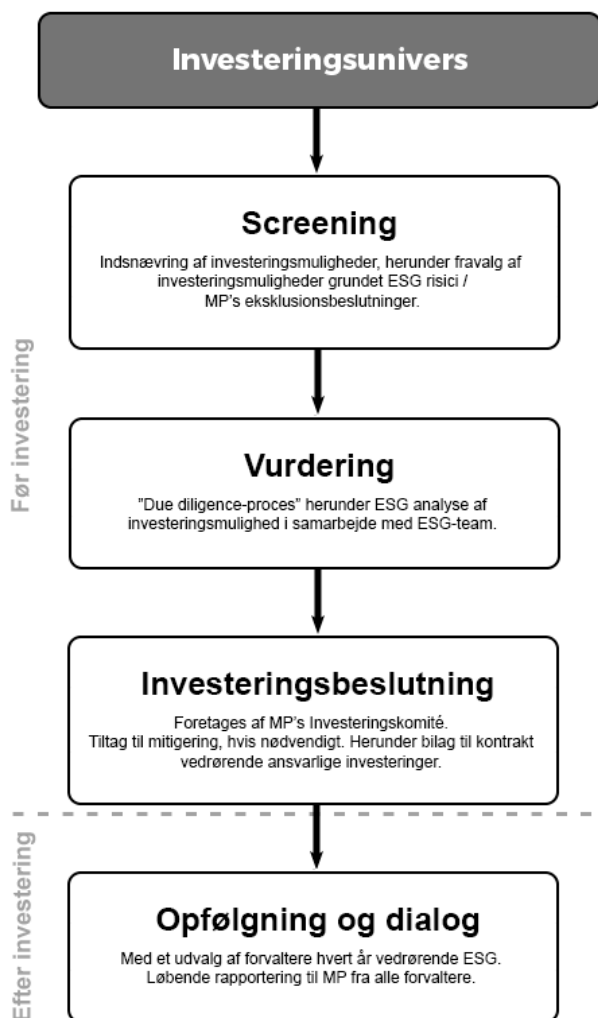
Investeringer, der ikke frasorteres på dette tidlige stadium, kan efterfølgende prioriteres til yderligere analyse med henblik på at afdække risikoen for *efterfølgende* overtrædelse af nærværende politik og afveje denne risiko mod investeringens øvrige investeringsmæssige karakteristika og risici.

Identificeres væsentlige risici søges disse mitigeret tidligt i analysefasen. Hvilke tiltag, der konkret kan tages i forhold til kapitalforvalteren og/eller i afgrænsning af investeringsmandatet, er i høj grad situationsbestemt, men søges altid i videst muligt omfang altid at gøres kontraktligt reguleret

¹⁶ ESG står for "Environmental, Social and Governance". "ESG-risici" er risici for økonomiske tab og/eller væsentlige negative

indvirkninger på mennesker, miljø og økonomi ved en given investering.

Fig. 2 – Proces: Evaluering af unoterede investeringer

Beslutning

Investeringsbeslutninger træffes af MP's investeringskomité på baggrund af en investeringsindstilling samt et separat risikobilag, der identificerer og kvantificerer de relevante risikofaktorer.

Inden beslutning sikres det, at forvalterne forpligter sig til at leve op til et tillæg til kontrakten, der beskriver MP Pensions forventning om at investeringerne lever op til Global Compacts 10 principper for virksomheders

somheders samfundsansvar (se bilag A). Om nødvendigt vil MP tillige også søge at mitigere eventuelle andre i risici i dette tillæg, jf. tidligere.

Opfølgning og dialog

Når investeringen i en unoteret fond er foretaget, fører kapitalforvalterne den primære kontrol med de relevante forhold i virksomhederne/aktiverne i fonden i forhold til ansvarlig virksomhedsadfærd, mens MP årligt prioriterer at monitorere et udvalg af fondene ift. ansvarlig skattepraksis og evt. andre ansvarligheds-hensyn.

Forvalterne er forpligtede til at underrette MP, hvis de underliggende virksomheder/aktiver overtræder principperne beskrevet i tillægget til kontrakten.

MP Pension modtager regelmæssigt rapporter fra forvalterne om fondenes investeringer. Disse kan også indeholde relevante informationer om væsentlige forhold vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd og miljømæssig bæredygtighed.

MP udvælger årligt et antal kapitalforvaltere (3-5) til nærmere undersøgelse og dialog om arbejdet med ansvarlighed i de unoterede investeringer. Gennem denne dialog opnås et mere detaljeret indblik i hvordan konkrete problemstillinger er håndteret og kommunikeret til investorerne og øvrige interessenter. Arbejdet dokumenteres og konklusioner samt eventuelle anbefalinger kommunikerer tilbage til kapitalforvalterne med henblik på at dele 'best practices' på tværs af MP's portefølje.

Overtrædelser

Hvis MP Pension bliver bekendt med overtrædelser, vurderes det, om forvalteren herefter håndterer sagen i tråd med nærværende politik. Det omfatter blandt andet, hvorvidt forvalteren gør sin indflydelse gældende over for den pågældende virksomhed/aktiv for at stoppe og/eller afbøde dets negative indvirkninger på mennesker eller miljø.

Jf. tidligere så adskiller aktivklassen sig fra de børsnoterede aktivklasser ved, at det ikke er muligt for MP Pension at bede forvalteren ekskludere og frasælge enkelte virksomheder/aktiver i fonden på vegne af MP. MP er i stedet nødt til at frasælge hele fonden 'en bloc' inklusiv de virksomheder/aktiver i fonden som ikke er i konflikt med nærværende politik. Omvendt er der dog ofte gode muligheder for at påvirke

en given virksomhed/aktiv i fonden til at rette op, da forvalteren som hovedregel vil have majoritetskontrol og plads i virksomhedens/aktivets bestyrelse. MP ejer desuden oftest indirekte via fonden en langt større andel i det unoterede selskab, end det er tilfældet for fx børsnoterede aktier, hvor MP som hovedregel har en meget lille ejerandel. Det forbedrer mulighederne for en frugtbar dialog.

Hvis forvalteren mod forventning ikke er lydhør på trods af gentagne forsøg fra MP's side, kan MP fravælge forvalteren til nye fremtidige investeringstilfælde. MP Pension kan også i princippet vælge at afhænde sin andel af fonden til andre professionelle investorer. Det er dog som hovedregel ikke ønskværdigt, fordi det kan være vanskeligt at gøre dette til en acceptabel pris, jf. tidligere.

MP Pension prioriterer derfor at gøre sin indflydelse gældende over for forvalteren, eventuelt i samarbejde med andre investorer, for at sikre sig, at forvalteren håndterer overtrædelsen i tråd med de internationale retningslinjer fra FN og OECD.

Åbenhed

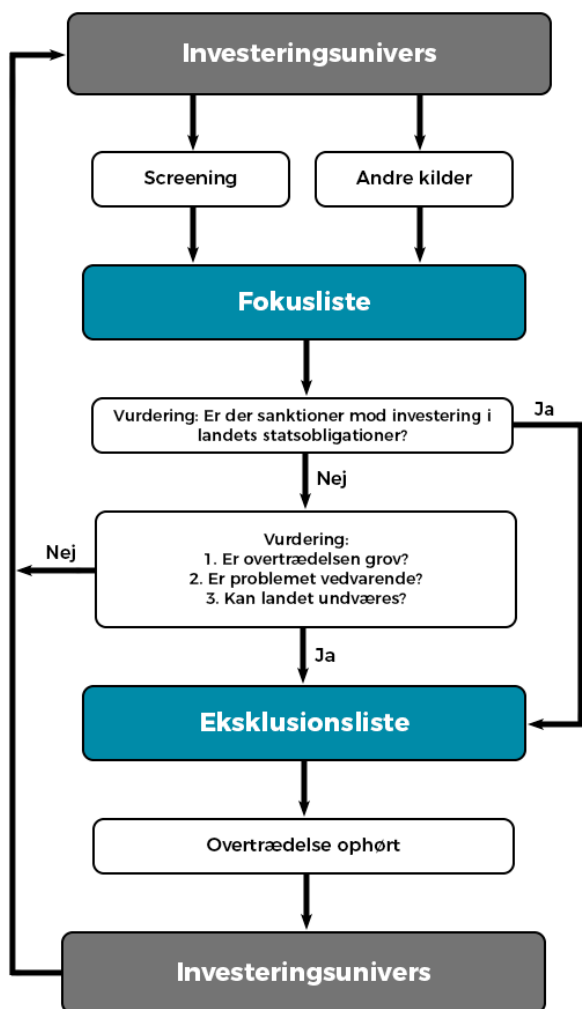
MP Pension kommunikerer løbende om indsatsen i forhold til unoterede aktier og gør årligt status for området i vores rapport om ansvarlige investeringer.

MP Pension offentliggør nedenstående på vores hjemmeside:

- Liste med eksterne kapitalforvaltere.
- Fordeling af MP's investeringer på unoterede fonde og virksomheder kategoriseret efter Private equity (unoterede aktier), Infrastruktur, Ejendomme og Øvrige.

Statsobligationer

Fig. 3 – Proces: Evaluering af statsobligationer.

Eksterne kapitalforvaltere

MP Pensions investeringsstrategi bygger på en udstrakt brug af eksterne kapitalforvaltere, som rådgiver om udvælgelse af værdipapirer, porteføljeoptimering og taktisk positionering.

Ved investeringer i statsobligationer har MP Pension prioriteret at have alle investeringer på 'egne bøger'¹⁷. Det vil sige, at MP Pension selv ejer hver stats-

obligation direkte frem for via fonde, selv når eksperterne forvaltere foretager køb på vegne af MP Pension.

MP Pension kan dermed selv foretage screening og eventuel eksklusion af statsobligationer i tråd med nærværende politik. MP Pension er således ikke afhængig af, om forvalterne selv har systemer på plads, der kan leve op til MP Pensions "Politik for ansvarlige investeringer".

Dog vurderer MP Pension alle kapitalforvaltere i forhold til deres arbejde med ansvarlige investeringer, og følger op samt indtænker hensyn til ansvarlighed i udvælgelsen af nye forvaltere.

Undersøgelse

Der foretages en kvartalsvis global screening af investeringer i statsobligationer i samarbejde med en uafhængig, specialiseret samarbejdspartner. For nuværende benyttes analysefirmaet Sustainalytics.

Fokusliste

Stater, der vurderes potentielt at være i konflikt med MP Pensions politik, bliver optaget på en intern fokusliste.

På fokuslisten kan også optages stater, som på anden vis er blevet identificeret til (potentielt) at overtræde politikken. MP Pension må gerne investere i stater, der er optaget på fokuslisten.

Vurdering og eksklusion

Stater, der er optaget på fokuslisten, bliver dernæst vurderet nærmere med henblik på at afgøre, om landet skal ekskluderes fra MP Pensions investeringsunivers.

Undersøgelsen tager blandt andet et tilbageblik på de seneste fire kvartaler for at undersøge, om der er tale om et vedvarende problem. MP Pension vurderer ligeledes, om der tegn på positiv forandring fremadrettet.

Stater, som vurderes at have overtrådt MP Pensions politik, bliver efter en konkret vurdering således opdelt i tre kategorier:

¹⁷ Via MP Pensions kapitalforening "MP Invest".

- 1) Stater, som har overtrædelser af alvorlig karakter, men hvor der er tegn på positiv forandring, forbliver på fokuslisten til fortsat løbende opfølgning.
- 2) Stater, hvor det vurderes, at overtrædelserne er af særlig alvorlig og vedvarende karakter, bliver ekskluderet og optaget på eksklusionslisten, med mindre aktivet er nødvendigt for at sikre en tilstrækkelig risikospredning.
- 3) Stater, hvor investeringer i landets statsobligationer er forbudt på baggrund af en sanktion, bliver ekskluderet og optaget på eksklusionslisten.

MP Pension må ikke investere i stater, der fremgår af eksklusionslisten.

Ingen dialogliste for stater

Der er ikke en dialogliste for stater, da MP Pension ikke forventer at kunne påvirke suveræne stater.

Ophævelse af eksklusion

Såfremt et land verificérbart ikke længere overtræder MP Pensions politik, fjernes det pågældende land fra eksklusionslisten. Når det sker, må MP Pension gerne genoptage investeringer i det pågældende aktiv.

Åbenhed

MP Pension kommunikerer løbende om indsatsen i forhold til statsobligationer og gør årligt status for området i vores rapport om ansvarlige investeringer.

MP Pension offentliggør nedenstående på vores hjemmeside:

- Beholdningsliste
- Eksklusionsliste.
- Liste over forvaltere.

Initiativer, netværk og samarbejder

MP er med i en række initiativer og samarbejder vedrørende virksomheders- og investorers samfundsansvar:

- FN's Global Compact¹⁸
- Principles for Responsible Investments (PRI)¹⁹
- Net-Zero Asset Owner Alliance²⁰
- Climate Action 100+²¹
- Institutional Investors Group on Climate Change²²
- Science Based Targets Initiative²³
- Gender Diversity Roundtable Denmark²⁴
- Carbon Disclosure Project²⁵
- Dansif²⁶
- Hermes EOS²⁷
- Sustainalytics²⁸ (data)
- MSCI²⁹ (data)

¹⁸ <https://globalcompact.dk/>

¹⁹ <https://www.unpri.org/>

²⁰ <https://www.unepfi.org/net-zero-alliance/>

²¹ <http://www.climateaction100.org/>

²² <https://www.iigcc.org/>

²³ <https://sciencebasedtargets.org/about-the-science-based-targets-initiative/>

²⁴ <https://www.genderdiversity.dk/>

²⁵ <https://www.cdp.net/en>

²⁶ <https://dansif.dk/>

²⁷ <https://www.hermes-investment.com/stewardship/>

²⁸ <https://www.sustainalytics.com/>

²⁹ <https://www.msci.com/esg-ratings>

MP Pension

Pensionskassen for Magistre og Psykologer

Smakkedalen 8

2820 Gentofte

www.mppension.dk

